

ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ၊ ဟိုပုံးမြို့နယ်၊ နန့်ချတ်စံပြကျေးရွာတွင် ကျင်းပသော
3MDG ရန်ပုံငွေဖြင့် UNOPS မှ တည်ဆောက်သော ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(၂)ခုနှင့်
ဌာနခွဲ(၁၅)ခုအား ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့
လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည့်အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း

ဟိုပုံးမြို့နယ်၊ နန့်ချတ်စံပြကျေးရွာ

၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ(၇)ရက်

- ယနေ့ကျင်းပပြုလုပ်တဲ့ 3MDG ရန်ပုံငွေအထောက်အပံ့ဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်းမှာ တည်ဆောက်ပြီးစီးခဲ့တဲ့ (Rural Health Center / Sub- Center) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲများကို ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးအပ်တဲ့ ပွဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပွဲကို ကြွရောက်လာတဲ့ ရှမ်းပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများအားလုံး၊ ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဦးစီးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များအားလုံး၊ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိကြီးများအားလုံး၊ 3MDG UNOPS မှ အရာရှိကြီး များအားလုံး၊ မြို့မိမြို့ဖများအားလုံး၊ ပြည်နယ်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာမှ ဖိတ်ကြားထားသူများ အားလုံးကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်း စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ကနဦး ဆုမွန်ကောင်းတောင်းပါတယ်။
- ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်ပထမဦးဆုံး ပြောချင်တာကတော့ 3MDG ရန်ပုံငွေကိုပေးတဲ့ Australia, Denmark, European Union, Switzerland, Sweden, United Kindom နိုင်ငံများနဲ့ USAID တို့ကို ကျွန်တော်ပထမဆုံး ကျေးဇူးတင်လိုပါတယ်။ UNOPS က ကြီးကြပ်ပြီး လုပ်ပေးတဲ့အတွက် UNOPS ကိုလည်း အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီအခမ်းအနားဟာ UNOPS က တာဝန်ယူပြီးတော့ အဆောက်အဦးတွေကို ဆောက်လုပ်ပြီးစီးတဲ့ အခမ်းအနားကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံအတွက် အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- ဒီမှာရွေးချယ်တဲ့နေရာတွေကလည်း ကျွန်တော်တို့ သေသေချာချာရွေးပြီးတော့ လုပ်တာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးနဲ့ ပြည်နယ်အစိုးရနှင့်တိုင်ပင်ပြီးတော့ ဘယ်နေရာမှာ ဆောက်သင့်တယ်၊ ဘယ်မြို့နယ်မှာ ဆောက်သင့်တယ်ဆိုတာ စဉ်းစားပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ UNOPS နဲ့ညှိပါတယ်။ ညှိပြီး သူတို့က ဆောက်ပေးခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ UNOPS အနေနဲ့ကလည်း ဒီ 3MDG ရန်ပုံငွေသုံးထားပြီးတော့ ကယားပြည်နယ်မှာ ဆိုရင်လည်း RHC Sub-RHC ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲ (၄)ခု၊ မိခင်နှင့်

ကလေးကျန်းမာရေး(၁)ခု၊ ချင်းပြည်နယ် မှာဆိုရင်လည်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (၅)ခု၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးမှာ ဆိုရင်လည်း (၁၇)ခု၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမှာလည်း (၁၇)ခု၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာ (၁၅)ခု၊ အခုရှမ်းပြည်နယ်မှာ (၁၇)ခုပါ။ (၁၇)ခုမှာ (၂)ခုကတော့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန ဖြစ်ပြီးတော့ (၁၅)ခုကတော့ ဌာနခွဲများဖြစ်ပါတယ်။

- နေရာကို ရွေးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့က ချက်ချင်းဒီနေရာသွားပြီးဆောက်၊ ဟိုနေရာ သွားဆောက်လို့ ပြောလို့မရပါဘူး။ ပထမဆုံး ကျွန်တော် စိစစ်ရပါတယ်။ ဘာတွေ စိစစ်ရလဲဆိုတော့ မြေနေရာပိုင်ဆိုင်မှုရှိသလား၊ မြေနေရာမပိုင်ပဲ သွားဆောက်လို့ မရပါဘူး။ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှာ ဖွဲ့စည်းပုံလည်းရှိပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံက ကျွန်တော်လုပ်လို့မရ ပါဘူး။ စီမံ၊ ဘဏ္ဍာတွေကအစ အဆင့်ဆင့်တင်ပြပြီး နောက်ဆုံး cabinet ခွင့်ပြုချက်ရပြီးမှ ကျွန်တော်တို့ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဌာနခွဲဘယ်လောက် တည်ဆောက်ရမယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့က ခွင့်ပြုချက် ရပါတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလိုတင်ရလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ကို အစိုးရက ငွေကြေး ထောက်ပံ့ရလို့ပါ။ ဒီနေရာမှာတော့ အစိုးရငွေကို သုံးစရာမလိုပဲနဲ့ 3MDG နှင့် နိုင်ငံများက ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံကို ပံ့ပိုးပေးတယ်။ ဒါကြောင့်ကျွန်တော် ဒီနိုင်ငံတွေကို အကုန် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့ ဆောက်ချင်တိုင်း ဆောက်လို့မရဘူးဆိုတာ ဒီဧရိယာမှာ လူဦးရေ ဘယ်လောက်ကို လွှမ်းခြုံမှုရှိမယ်ဆိုတာကို ကြည့်ရတယ်။ လူဦးရေနည်းနည်းလေးကို လွှမ်းခြုံမှု ရှိတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ သွားဆောက်လို့ မရပါဘူး။ ဒီလိုဆောက်တဲ့ အခါမှာ တတ်နိုင်သမျှ အနီးအနားမှာ ဆေးခန်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေမရှိရင် ပိုကောင်းပါ တယ်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းရှိတဲ့နေရာ သွားဆောက်လို့ဆိုရင် ဘာမှအကျိုးမရှိပါဘူး။ ဒီကို လူနာတွေမလာဘဲနှင့် ဆေးရုံကြီးပဲ သွားမယ်ဆိုတော့ အကျိုးမရှိပါဘူး။ နောက် ရေရှိ၊ မရှိဆိုတာလည်း ကြည့်ရပါတယ်။ ဆောက်ပြီးတော့ ရေမရှိဘူးဆိုရင်လည်း ဘာမှလုပ်လို့ မရပါဘူး။ အဲဒီတော့ ဒီမြောက်မြားစွာသော အချက် တွေကို ကျွန်တော်တို့က စိစစ်သုံးသပ်ပြီးမှ ပြည်နယ်ဦးစီးမှူးနဲ့၊ ပြည်နယ်အစိုးရကို တိုင်ပင်ပြီး၊ ဒါတွေဒါတွေ ဆောက်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က သဘောတူညီချက်ရပြီးမှ UNOPS ကို အကြောင်း ကြားတဲ့အတွက် UNOPS က ဒါတွေကို ဆောက်ပေးပါတယ်။
- ဒီမှာ ကျွန်တော်ပြောချင်တာကတော့ ခုနကလည်း UNOPS က senior advisor နဲ့ တွေ့တဲ့အခါမှာ သူပြောပါတယ်။ ဒီအဆောက်အဦတင်မကပါဘူး၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ရာတွေ ပေးတယ်၊ မီးမရှိတဲ့ နေရာတွေမှာ ဆိုလာမီးတပ်ပေးတယ်။ နောက်မီးစက်နဲ့ မီးစက်အိမ်ကို တည်ဆောက်ပေးတယ်။ အဝီစိတွင်း တူးပေးတဲ့အပြင် ရေလှောင်ကန်တွေ

ဆောက်ပေးတယ်။ အမှိုက်ကျင်းတွေ လုပ်ပေးတယ်။ မီးရှို့စက်၊ အချင်းမြှုပ်စက်၊ ခြံစည်းရိုးစတာတွေ အကုန်ပါပါတယ်။ ဒီလိုကျွန်တော်တို့ကို ဆောက်ပေးတဲ့အတွက် အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဆောက်တဲ့နေရာ မှာလည်း ဒီ 3MDG မှ အင်ဂျင်နီယာက ကိုယ်တိုင်ကြီးကြပ် တည်ဆောက်တဲ့အတွက်၊ ကျွန်တော် ခုနခဏလေး ဝင်ကြည့် လိုက်တဲ့အခါမှာ တွေ့ပါတယ်။ Quality အရည်အသွေးကောင်းပါတယ်။ အရည်အသွေး မကောင်းရင်လည်း ရေရှည်မခံဘူးပေါ့၊ အရည်သွေးကောင်းမှ ရေရှည်ခံမှာပေါ့။ ဒါတွေမကပါဘူး ဆေးခန်းအတွက် ပရိဘောဂ၊ မွေယာ၊ ခုတင်တွေအပြင် အဆောက်အအုံ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းဖို့ သူ့ရဲ့ blue print ပေါ့ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်တွေကိုလည်း အကုန်လုံးပေးထားတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါအလွန်ကောင်းပါတယ်။ တော်တော်ကို ပြီးပြည့်စုံပါတယ်။ ကကြီးကနေ အ၊ အထိ ပုံစံမျိုးနဲ့ အကုန်လုံးပေးထားတာ တွေ့ရပါ တယ်။ ကျွန်တော် တော်တော်လေး နှစ်မြှိုက်ပါတယ်။

- ဒါ့အပြင် ကျွန်တော် တင်ပြချင်တာကတော့၊ Ooredoo တယ်လီဖုန်းကုမ္ပဏီရဲ့ ထောက်အပံ့နဲ့ တောင်ကြီးမြို့နယ် တောင်လေးလုံးမှာလည်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ တစ်ခုနဲ့၊ ညောင်ရွှေမြို့နယ်၊ ကလေးမှာလည်း ဆက်လက်ဆောက်သွားမယ်လို့ သတင်း ရရှိထား ပါတယ်။ ဒါအလွန်ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ပြောချင်တာက ဒီကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန ဆောက်ပေးတယ်ဆိုတာက ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေး နှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ Public health ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကို အခြေပြုတဲ့ ကျန်းမာရေးစနစ်ကြီးကို လုံးဝ အထောက်အကူဖြစ်ပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပထမဆုံး အုတ်တံတိုင်းကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနမှာလုပ်တဲ့ ကျန်းမာရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမ၊ သူနာပြု ဆရာမများရဲ့ အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းကောင်းရင်၊ ကျွန်တော်တို့က ရောဂါ တော်တော်များများကို ဒီအဆင့်မှာတင် ဖြတ်လို့ရတယ်။ ရောဂါ မဖြစ်ခင်ဖြတ်လိုက်ရင် အပ်နဲ့ပဲ ထွင်းလို့ရတယ်။ ဒီအဆင့်မှာ မဖြတ်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရောဂါ ကြီး၊ ကြီး လာပြီးတော့ ဆေးရုံ၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံရောက်မယ်၊ မြို့နယ်ဆေးရုံရောက်မယ်၊ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးရောက်မယ်။ အဲတော့ ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှာလည်း လုပ်တဲ့ ကျန်းမာရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးဆရာမ၊ သားဖွားဆရာမရဲ့ အရည်အချင်းသည် အလွန် အလွန် အရေးကြီးပါတယ်။
- ဒါ့ကြောင့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက လာမယ့်လေးပတ်(၁)လအတွင်းမှာ သူတို့ကို အရည်အချင်းမြှင့်သင်တန်းများကို တပြည်လုံးမှာ တတ်နိုင်သမျှလုပ်ပါမယ်။ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်မှာ လုပ်မယ်။ မလုပ်ခင် ကျွန်တော်တို့ မေလဆန်းမှာ ဘာလုပ် မလဲဆိုတော့ training of trainers သင်တန်းပေးမယ့်ဆရာတွေကို ကျွန်တော်တို့

နေပြည်တော်ခေါ်မယ်၊ သင်တန်းပေးမယ်။ သင်တန်းမှာ ဘာတွေပေးမလဲ အကုန် ဆွေးနွေးပြီးသွားပါပြီ။ သင်တဲ့ အခါ ကျွန်တော်တို့ Theory လိုဟာမျိုးမသင်ပါဘူး။ တကယ့်လက်တွေ့ ကျန်းမာရေးမှူး တစ်ယောက်ဟာ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ၊ သားဖွား ဆရာမ တစ်ယောက်ဟာ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ် (၁)၊ (၂)ဟာ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ။ သူတို့ဟာ တကယ့်လုပ်မယ့် အကြောင်းအချက်တွေကို မူတည်ပြီး ကျွန်တော်တို့သင်ကြားပေးမှာပါ။ ဒါမှမိမ့်မသင်တာပေါ့။ သူတို့အရည်အသွေးမြှင့်မှ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလည်း မြင့်မယ်။ သူတို့မမြှင့်ရင် ကျွန်တော်တို့လည်း မမြင့်ဘူး။ ဥပမာ ဒီဆေးခန်းကိုလာတယ် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန (RHC) ကိုလာရင် အပ်စူးတယ်၊ သံစူးတယ်၊ ကြည့်ပြီး tetanus မဖြစ်အောင် ထိုးပေးရမယ်။ ဒါကို မလုပ်ဘူးဆိုရင်ပြီးမှ tetanus မေးခိုင်ရောဂါ ဖြစ်မှသွားရင် မြို့နယ်ဆေးရုံတောင် မရနိုင်ဘူး၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ဆေးရုံသွားရမယ်ဆိုရင်၊ သူ့အနေနဲ့ ဘယ်လောက် ငွေကြေးကုန်မလဲ မသွားနိုင်ဘူး၊ မသွားနိုင်တော့ အသေခံတဲ့သဘောဖြစ်တယ်။ အဲကြောင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

- ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှာ EPI က ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းကို ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်း ဆိုင်ရာကို တိတိကျကျလုပ်မယ်ဆိုရင် ကာကွယ်ဆေးထိုးအစီအစဉ်မှာ ရောဂါ(၁၀)မျိုးကို ကာကွယ်နိုင်တဲ့ ကာကွယ်ဆေးတွေပါလို့ ကလေးတွေမှာ ရောဂါ (၁၀)မျိုး မဖြစ်တော့ဘူး၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးတဲ့နေရာမှာ ကာကွယ်ဆေးတွေကို vaccine carrier နဲ့ သေချာသပ်သပ်ရပ်ရပ် သိမ်းမယ်၊ ရေခဲတွေနဲ့ထားမယ်၊ ထိုးပုံထိုးနည်း စနစ်မှန်မယ် ဆိုရင် ဒီကလေးတွေဟာ ရောဂါ(၁၀)မျိုး မဖြစ်ဘူးဆိုရင်၊ ဒီကလေးများဟာ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနကို မလာရတော့ဘူး။ တိုက်နယ်ဆေးရုံလည်း မသွားရတော့ဘူး၊ မြို့နယ်ဆေးရုံလည်း မသွားရတော့ဘူး။ မိဘများမှာလည်း ဘယ်လောက်စိတ်ချမ်းသာ မလဲ။ ကလေးတစ်ယောက် နေမကောင်းဘူးဆိုရင် မိဘဟာ အလွန်စိတ်မချမ်းသာပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှာလုပ်တဲ့ ဝန်ထမ်းဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှေ့တန်းတိုက်စစ်မှူးများ ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ ကျေးဇူးကိုလည်း ကျွန်တော်မမေ့ပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ရှေ့ရေး career development တိုးတက်အောင် ဘာတွေလုပ်မယ် ကျွန်တော်အကုန်လုံး စဉ်းစားနေပါတယ်။ တပြည်လုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ကျွန်တော် အလွန်အားကိုးပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနလုပ်ငန်းမှာ ပီပြင်မှ သာ လူနာများသည် ရောဂါမဖြစ်ဘူး။ ရောဂါမဖြစ်ရင် တိုက်နယ်ဆေးရုံမသွားဘူး၊ မြို့နယ်ဆေးရုံ မသွားဘူး။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမှာ ရောဂါဖြစ်ပြီးလာတဲ့သူ (၁၀၀) မလာပဲနဲ့(၅၀) ပဲလာတယ်ဆိုရင် တိုက်နယ်ဆေးရုံမှာရှိတဲ့ ဆရာဝန်ဟာ အရည်အချင်း ပြည့်မှီတဲ့ ကုသမှုကို ပေးလို့ရတယ်။ (၁၀၀) လာမယ်ဆိုရင် သူက အလွန်အလုပ်များပြီး

ထုံးစံအတိုင်း လူ့သဘာဝအရ သိပ်အလုပ်များတဲ့အခါ အရည်ချင်းပြည့်မှီတဲ့ quality ကုသမှုကိုမပေးနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဌာနခွဲများရဲ့ အပိုင်းက အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့် အားကစားဝန်ကြီး ဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုဆိုတာ ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနကို ကျွန်တော်တို့ မမြှင့်လို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်ရဲ့ ဝန်ကြီးသက်တမ်းမှာတော့ ဒီကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနတွေကို လုံးဝမြှင့်တင်မယ်။ မြှင့်တင်မယ်ဆိုတာ အရည်အချင်းပြည့်မှီတဲ့ ကုသမှု၊ အရည်ချင်း ပြည့်မှီတဲ့ ပညာပေးမှုလုပ်ပါမယ်။

- ကျွန်တော်ပြောချင်တာ တစ်ချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ အခုဘာလုပ်နေလဲဆိုရင် ကျန်းမာရေးမှူး၊ သားဖွားဆရာမ၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်(၁)/(၂)၊ အမျိုးသမီး ကျန်းမာရေး ဆရာမ လက်စွဲစာအုပ် ထုတ်ဝေနေပါပြီ။ လက်စွဲစာအုပ်ဟာ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက် တော်တော် ပြီးနေပါပြီ။ အဲဒီစာအုပ်မှာ အကြောင်းအရာတစ်ခုချင်း ပါမယ်။ ဥပမာ-ဝက်သက်၊ သူတို့အိမ် တစ်အိမ်သွားတဲ့အခါ ဝက်သက်ဖြစ်တဲ့ ကလေးကို တွေ့မယ်ဆိုရင် ဝက်သက်ရဲ့ symptom ပေါ့၊ ဘာလက္ခဏာတွေရှိလဲ။ ဝက်သက်ဖြစ်တဲ့ ကလေးအမေကို ဘယ်လိုပညာပေးရမလဲ၊ ဝက်သက် ဖြစ်နေတဲ့ ကလေးက လေးငါးနှစ် ဆိုရင် သူ့ကို ကျန်းမာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘာပညာပေးရမလဲ။ ဒါအကုန်ပါမယ်။ ထားပါတော့ အရက်သောက်တဲ့ဟာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆေးစွဲတာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခြား ရောဂါပဲဖြစ်ဖြစ် အကုန်ရှိပါတယ်။ သူတို့ဟာ ဒီစာအုပ်ကို အမြဲလက်ကိုင်ထားရမယ်။ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဌာနခွဲမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီစာအုပ်ဟာ လူတိုင်းမှာ ရှိရပါမယ်။ သူတို့ကွင်းဆင်းပြီး အိမ်တွေကိုသွားတဲ့အခါမှာ ဒါကိုင်သွားရမယ်။ malnourish ပိန်လို့နေတဲ့ ကလေးတွေရင် အမေအဖေကိုဘာပြောရမလဲ၊ ဘယ်ဟာတွေကို စားသင့်လဲ၊ ဘာတွေကို ကာကွယ်ရမလဲ။ လိုအပ်ရင်လိုအပ်သလို ကျွန်တော်ဒီကိုခေါ်မယ်၊ ကျွန်တော်တို့ micronutrient tablet ရှိတယ်။ vitamin tablet တွေလည်းအကုန်ရှိတယ်။
- ကျန်းမာရေးပညာသည် ပြည်သူလူထုကို အထူးသဖြင့် ဝေးလံတဲ့နေရာ၊ သွားလာ ရေးခက်ခဲတဲ့နေရာမှာ ပြည်သူတို့၏ ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ဖို့သည် ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒါကိုဇောက်ချပြီးတော့ အကြီးအကျယ် ကျွန်တော်စပြီးတော့ လုပ်နေပါပြီ။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးအသိဉာဏ်ရှိမှ မစားသင့်တဲ့ အစာကို မစားဘူး၊ မလုပ်သင့်တာ မလုပ်ဘူး မဟုတ်လို့ဆိုရင် သူတို့ကမသိလို့ လုပ်မိတယ်။ လုပ်မိတဲ့အခါကျတော့ သူတို့ရဲ့ နောက်ဆက်တွဲက အများကြီးလာတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဒီဆောက်ပေးတဲ့ UNOPS ကကျွန်တော်တို့ရဲ့ အလုပ်ရုံတွေပါပဲ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ လုပ်ငန်းကိုလုပ်ဖို့ အလုပ်ရုံများကို

ဆောက်ပေးတဲ့သဘောလို့ ကျွန်တော်မြင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုက်စစ်မှူးတွေရဲ့ အလုပ်ရုံကို UNOPS က ဒီလိုဆောက်ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အလွန်ပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

- ကျွန်တော် ဒီမှာပြောချင်တာက ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှာ ဘာအရေးကြီးလဲ ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာန အောင်မြင်ဖို့ဆိုရင် စာရင်းဇယားတွေက အရေးကြီး ပါတယ်။ ဒီမှာရှိတဲ့ လူနာလာရင် Register book ကို မှန်မှန်ဖြည့်ရမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ထားပါတော့ ဟိုပုံးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘောဆိုင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်မှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်ရောဂါဟာ ဒီဧရိယာမှာ အဖြစ်များ လဲ ကျွန်တော်တို့သိမယ်။ ဥပမာ-ငှက်ဖျားအဖြစ်များရင် ဒီဖြစ်တဲ့ ဧရိယာမှာ ငှက်ဖျားတိုက်စစ် ကို ပိုလုပ်ရပါမယ်။ အဲဒါကြောင့် ဘယ်ရောဂါတွေဟာ၊ ဘယ်မြို့နယ်မှာ ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်တယ် ဆိုတာက ဒီစာရင်းဇယားတွေမရှိရင် မရဘူး။ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က RHC မှာလုပ်တဲ့ ကျန်းမာရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးကျန်းမာရေး ဆရာများနှင့် သားဖွားဆရာမကို ပြောချင်တာကတော့ စာရင်းဇယားတို့ကို သေသေ ချာချာလုပ်ပါ။ လုပ်ဖို့အတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုကနေ ပြီးတော့ Guideline ပေးပါမယ်။ ညွှန်ကြားချက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာလုပ်မယ်ဆိုတာ အကုန်ထုတ်မှာပါ။ ဒီဟာသုံးမှသာကျွန်တော်တို့ရဲ့ စီမံကိန်းကြီးအောင်မြင်မယ်။
- ကျွန်တော်တို့ ဆရာတို့သိတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့မှာ (၂၀၁၇-၂၀၂၁)ခုနှစ် အမျိုးသား ကျန်းမာရေးစီမံကိန်းကြီးရှိပါတယ်။ ဒီစီမံကိန်းကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိတဲ့စာရင်း ဇယားကို အခြေခံပြီးတော့ ဆွဲတဲ့စီမံကိန်းကြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ရှိတဲ့စာရင်း ဇယားတွေ မမှန်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဆွဲထားတဲ့စီမံကိန်းကြီးက မမှန်နိုင်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် လောလောဆယ်မှာ ဒီစာရင်းဇယားများကို အမှန်ကန်ရဖို့ ကျွန်တော်စလုပ် နေပါပြီ။ ရအောင်လုပ်ဖို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာနဲ့ အကုန်ဆွဲ ပြီးပြီ။ သင်္ကြန်ပြီးရင် ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုမှာ တင်ပြမယ်။ အားလုံး ကျွန်တော်တို့ စလုပ် တော့မှာပါ။ ဒါအလွန်ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။ စာရင်းဇယားမရှိပဲ ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနက လုပ်နေမယ်ဆိုရင် မျက်စိမှိတ်ပြီးတော့ ရန်သူကို ဖြစ်ညစ် ပြီးတော့ တိုက်နေတဲ့ပုံစံဖြစ်နေမယ်။ အဲတော့ စာရင်းဇယားက အလွန်အရေး ကြီးတဲ့အတွက် ဆရာတို့အနေနဲ့ ဒီစာရင်းဇယား မှန်ကန်ဖို့ကိစ္စကိုလည်း အများကြီး လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဒီမှာကတော့ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ပဏာမကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ကနေဦး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို လုပ်တဲ့နေရာဖြစ်တဲ့အတွက် ပီပြင်အောင် လုပ်ပေးပါ။ စနစ်ကျ အောင်လုပ်ပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုကလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပံ့ပိုးမယ်ဆိုတာက ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး၊ ရှမ်းပြည်နယ်ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး၊ (ကုသနှင့်ပက) က လုံးဝပံ့ပိုးမယ်။

- ကျွန်တော်တို့မှာ ဖိုခနောက် တစ်ခုရှိပါတယ်။ ဝန်ကြီး၊ ညွှန်ချုပ်၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် တို့က ဖိုခနောက်တဖက်၊ ဖိုခနောက်တစ်ခုက လူမှုရေးဝန်ကြီး၊ နောက်ဖိုခနောက် တစ်ခုက ပြည်နယ်(သို့မဟုတ်) တိုင်း(ကုသနှင့်ပက)ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒီဖိုခနောက် (၃)ခု Strong ဖြစ်ပြီး link ကောင်းကောင်းဆက်နွယ်ပြီး အလုပ်လုပ်မှ ကျွန်တော်တို့ အောင်မြင်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လောက်ပဲ မိုးပျံအောင်လုပ်နေလည်း ဘာမှ ဖြစ်မလာဘူး။ ပြည်နယ်ကလည်း မိုးပျံအောင်လုပ်နေ ဘာမှဖြစ်မလာဘူး။ လူမှုရေး ဝန်ကြီးကလည်း မိုးပျံအောင်လုပ်နေ ဘာမှဖြစ်မလာဘူး။ ဒီ(၃)ခုဟာ ဟန်ချက်ညီညီနဲ့ လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီအတွက်ကိုလည်း လာမယ့် New Budget ကြီးမှာ စပြီးတော့ ဘယ်လိုလုပ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်တော် လူမှုရေးဝန်ကြီးနှင့် အကုန်လုံးနဲ့လည်း နေပြည်တော် မှာ တွေ့ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့ အကုန်လုံးသူတို့ကို အသိပေးထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်တယ်ဆိုတာ လူမှုရေးဝန်ကြီးက သိဖို့လိုပါတယ်။ ဒါမှသာလျှင် သူ့အနေနဲ့ ဘယ်လို ပံ့ပိုးပေးမလဲဆိုတာ စဉ်းစားလို့ရပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ကတော့ ဒီမှာတာဝန်ကျတဲ့ အခြေခံ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများဖက်မှ လည်း ပြည်သူများ ယုံကြည်မှုရှိအောင် ကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ပေး ကြပါ။ ထို့အပြင် အရည်အချင်းပြည့်မီတဲ့ ကုသမှု၊ ပညာပေးမှုများကိုလည်း လုပ်ပါ။ အရည်အချင်း ပြည့်မီအောင်လုပ်ဖို့ကလည်း ကျွန်တော်တို့ ဗဟိုကနေပြီးတော့ မွမ်းမံ သင်တန်းများ ပေးမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့် ပြောချင်လဲ ဆိုတော့ ရောဂါတော်တော်များများရဲ့ (၇၅)ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဒီကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနနှင့် ဌာနခွဲက ကိုင်တွယ်လို့ရပါတယ်။ ဒီမှာကိုင်တွယ်လိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ (၂၅)ရာခိုင်နှုန်းသော လူနာများပဲဆေးရုံ ရောက်တော့မယ်။ အဲတာကြောင့် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနများသည် အလွန်အရေးကြီးတဲ့အတွက် ဒီကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန များကို တည်ဆောက်ပေးတဲ့ 3MDG UNOPS ကိုလည်း အထူးပဲကျေးဇူးတင်ပါ တယ်လို့ ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ရှမ်းပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများ
- ပအိုဝ်းကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဦးစီးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အရာရှိကြီးများ
- 3MDGနှင့် UNOPS မှ အရာရှိကြီးများ
- မြို့မိမြို့ဖများ
- ပြည်နယ်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာမှ ဖိတ်ကြားထားသူများ

- (ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)